

2024-01-23

RS/693/2023

Folkhälsoenheten
Eva Westman Magnusson

E-post: ewa.westman@regionjh.se

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Svar på remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)

Dnr S2023/02794

Sammanfattning:

FN:s konvention om barns rättigheter har varit gällande som lag sedan den 1 januari 2020. Det innebär att alla barn har rätt till överlevnad, utveckling, skydd och delaktighet. Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Konventionen, med sina 54 artiklar, fastställer rättigheter för barn och markerar alla barns lika värde. Trots detta kränks barnets rättigheter dagligen. För att motverka dessa kränkningar har FN:s barnrättskommitté antagit ett tredje tilläggsprotokoll som ger barnet en individuell klagorätt, en rättighet som annars inte finns med i barnkonventionen. Om en rättighet kränks och barnet har försökt få upprättelse i sitt hemland utan framgång, kan barnet själv eller dess ombud vända sig till FN:s barnrättskommitté. Denna kommitté kan granska ärenden och ge landet rekommendationer om hur kränkningen bör lösas.

Med det tredje tilläggsprotokollet har barn också möjlighet att vända sig till civilsamhälleliga organisationer och dess barnombud för att få stöd och hjälp med kompletterande verktyg för att hävda sina rättigheter, enligt utredningen. För att stärka barns rättigheter och genomföra en ratificering bör lagar och dess processer ses över. Socialstyrelsen är den myndighet som ansvarar för detta. Barnombudsmannen bidrar med kunskap och information, samverkande med länsstyrelsen.

Utredningens uppdrag:

- Ta ställning till om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om en individuell klagomålsmekanism
- Föreslå åtgärder som säkerställer barns rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning

- Se över möjligheter att staten bidrar till att etablera barnombud inom civilsamhällesorganisationer.

Svarssynpunkter som har remitterats från regionen fokuserar på hur genomförandet praktiskt sett kommer att ske. Det inkluderar även frågor om hur organisationen och tillämpningen kommer att genomföras i länet och i vilken utsträckning regionen kommer att vara delaktig i utvecklingsarbetet och dess implementering. Då utredningen visar att det inte finns skäl att tro att ärenden rörande hälso- och sjukvård kommer utgöra en betydande mängd klagomål och dess ekonomiska konsekvensbeskrivning visar att eventuella kostnader som uppstår för regioner är att betrakta som marginella görs en sammantagen bedömning att förslaget ger positiva konsekvenser främst då barnrättsperspektivet stärks.

1)

Region Jämtland Härjedalen stödjer utredningen i att Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet vilket främjar barns rätt och få sin sak prövad, och känna sig delaktig i rättsprocess. Att ratificera det tredje tilläggsprotokollet anses nödvändigt för att ändra barnsyn och behandla barn som rättighetsbärare och säkerhetsställa barns mänskliga rättigheter. En ratificering innebär även att barnkonventionen stärks både nationellt, regionalt och på kommunal nivå.

2)

Region Jämtland Härjedalen främjar utredningen om föreslagna åtgärder som säkerhetsställer barns rättigheter enligt lagstiftning vilket innebär att fler lagar ses över och ändringar görs för att barns rättigheter tillgodoses och få rätt till att överklaga i fler samhällsliga ärenden.

3)

Region Jämtland Härjedalen stödjer möjligheten till att staten bidrar till att etablera barnombud inom civilsamhällesorganisationer med försök av barnrättsbyråer med start under våren 2024. Det ger barn och deras ombud möjlighet att lämna in klagomål till FN:s barnrättskommitté.

När föräldrar, andra myndigheter och samhällsliga aktörer misslyckas och ett barn upplever att dess rättigheter har kränkts, kan en klagomålsmekanism förbättra möjligheten för barnet att hävda sina rättigheter. I detta sammanhang kan civilsamhällesorganisationen och dess barnombud vara till hjälp. Länsstyrelsen blir den samordnade aktören som bidrar till utveckling och stöd i civilsamhällesorganisationer där barnombudet arbetar.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Bengt Bergqvist (S)
Regionstyrelsens ordförande

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Yttrande fastställt av regionstyrelsen 2024-01-23 § 9